

-דחוף-

5.1.2021

ניצב משה ברקת **אלוף תמיר ידעי** **אמיר אוחנה**
 מפקד משטרת מחוז ש"י מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית השר לביטחון פנים
 באמצעות פקס: 02-5424140 באמצעות פקס: 077-4701860 באמצעות דוא"ל: sar@mops.gov.il

הנדון: דרישה דחופה לאכיפת חוק מוגברת כלפי פורעי חוק ישראלים בגדה המערבית והגברת ההגנה על האוכלוסיה הפלסטינית מפני פעולות עברייניות כלפיהם, מאת ארגון "יש דיין" – מתנדבים לזכויות אדם¹

שלום רב,

1. הריני פונה אליכם בדחיפות בעקבות ריבוי אירועי האלימות והוונדליזם שאנו עדים להם בימים האחרונים ברחבי הגדה המערבית – **בטרם האלימות ואווירת הטרור תגבה חיי חפים מפשע.**
2. מזה כשבועיים, מאז פרוץ מחאות המתנחלים בגדה המערבית בעקבות מותו הטראגי של הנער אהוביה סנדק ז"ל, אנו עדים להתגברות מדאגיה של אירועי אלימות מצד מתנחלים כלפי פלסטינים. מאז שהחלו המחאות, ערב יוצאים המתנחלים לכבישי הגדה המערבית, חוסמים את התנועה ומיידים אבנים על רכבים – נוסעים ועומדים כאחד – תוך סיכון ממשי לחיי אדם. במקרים אחרים נכנסים מתנחלים בשעות הלילה לתוך הכפרים הפלסטינים, רעולי פנים ומצוידים במקלות ובאבנים, עושים טרור ברחובות הכפר, גורמים נזקים לרכוש ומסכנים חיי אדם.
3. מאז שהחלו האירועים ביום 21.12.20, תועדו על-ידי ארגון "יש דיין" לא פחות מ-22 (!) מקרים של אלימות ושל פגיעה ברכוש. מדיווחים ראשוניים שקיבלנו, פעולות אלה כללו בין היתר יידוי אבנים על רכבים, התפרעויות בתוך הכפרים הפלסטינים – במקרים מסוימים בנוכחות אילמת של כוחות הביטחון אשר לרוב אינם עושים דבר על מנת לעצור את הפורעים ולהגן על התושבים הפלסטינים.

כך למשל, תועדו 18 מקרים של יידוי אבנים על רכבים:

- ביום 21.12.20 תועדו שמונה מקרים של יידוי אבנים על רכבים בשמונה מוקדים שונים ברחבי הגדה המערבית, ובהם צומת בית עינון, צומת גוש עציון, צומת קרית ארבע, צומת גבעת אסף, צומת שילה, צומת בת עין, צומת יצהר ודיר שרף. **בדיר שרף דווח לנו כי נפצע אדם כתוצאה מזריקת אבנים על רכבו, ואילו בצומת בית עינון נפצע ילד.** בשאר המקרים נגרם נזק לרכבים;
- ביום 23.12.20 תועדו זריקות אבנים על רכבים בכניסה לתורמוסעיא;

1 יש דיין הוא ארגון זכויות אדם ישראלי הפועל למען העצמה של הליכי אכיפת חוק על ישראלים שפגעו בפלסטינים בשטחים הכבושים. יש דיין גאה להיות נתמך על-ידי ישויות מדיניות דמוקרטיות זרות. תמיכה זו מהווה חלק עיקרי ממקורות המימון של הארגון. יש דיין מתחייב שאף אגורה מכספו לא הגיעה ולא תגיע מכספי הימורים, מגורמים אנטישמיים או מכל מקור אחר שחוקיותו מוטלת בספק.

- ביום 28.12.20 תועדו ארבעה מקרים בשלושה מוקדים שונים ובהם צומת יצהר, צומת גבעת אסף וצומת ביתין-בית אל. על-פי התיעוד, **בצומת יצהר נפצע נהג מיינובוס מאבנים שפגעו בו ונגרם נזק לרכבו. בצומת ביתין מתנחלים רעולי פנים ניסו לבצע לינץ' ברכב פלסטיני שעבר במקום ובנס לא נגרמו נזקים בגוף או בנפש. לרכב נגרם נזק של ממש. על-פי הדיווח, נכחו חיילים במקום בעת האירוע אך לא עשו דבר ;**

- ביום 29.12.20 תועדו זריקות אבנים על רכב פלסטיני, על יד הכניסה לשבי שומרון. **נזק נגרם לרכב ;**

- ביום 30.12.20 תועדו זריקות אבנים בצומת בית אל. **דווח על לפחות פצוע פלסטיני אחד מאבנים שפגעו בו ;**

- ביום 31.12.20 תועדו זריקות אבנים בשלושה מוקדים ובהם צומת שילה, צומת סינגיל ואזור חומש. **דווח על נזקים שנגרמו לרכבים.**

בנוסף, תועדו ארבעה מקרים של זריקות אבנים על בתים בתוך הכפרים הפלסטינים :

- פעמיים הותקפו בתים בחווארה, ביום 21.12.20 וביום 31.12.20. **נגרמו נזקים לבתים בכפר ;**

- ביום 23.12.20 מתנחלים תקפו באבנים שכונה בכפר ג'אלוד ; **נגרמו נזקים לרכבים ;**

- ביום 25.12.20 מתנחלים זרקו אבנים לעבר בתים בכפר חארס, כתוצאה מכך **נפגעה ילדה בתוך אחד הבתים.**

4. התושבים הפלסטינים מדווחים על אווירה של פחד וטרור ושל התנהגות משולחת רסן כלפיהם. למותר לציין כי אלו הם רק המקרים שהגיעו לידיעתנו ותועדו על-ידנו, ואין מדובר בכלל אירועי האלימות שהתרחשו, ומתרחשים עדיין, ברחבי הגדה המערבית מאז פרוץ המחאות. בשעה זו ממש, מתארגנות קבוצות של מתנחלים מפגינים לצאת למוקדי הפגנות שונים בגדה, ומהניסיון של השבועיים האחרונים הדבר מבשר רעות לתושבי הגדה הפלסטינים.

5. אין להקל ראש באירועים אלה. זוהי סכנת נפשות של ממש להיות בימים אלו בכבישי הגדה המערבית וליפול לידיהם של פורעי החוק האלימים. גם השהייה בבית, כפי שניתן לראות, כבר אינה בטוחה כל זמן שהחבורות הללו מסתובבות חופשי בשטח בחיפוש אחר פריקת אגרסיות כלפי פלסטינים וביצוע פעולות נקם.

6. לאור הדיווחים הללו מהשטח אנו מבקשים להביע בפניכם את חששנו כי ללא אכיפה אפקטיבית אירועים אלו יחמירו ועלולים להסתיים באסון שיגבה חיים של אנשים חפים מפשע.

7. נבקש להזכיר כי תושבי הגדה המערבית הפלסטינים הם תושבים מוגנים על-פי המשפט הבינלאומי ההומניטארי, וכי מוטלת עליכם החובה להגן על ביטחונם ועל רכושם.

8. לאור כל האמור, אנו דורשים כי גורמי אכיפת החוק בגדה המערבית יפעילו את כל האמצעים העומדים לרשותם על מנת להילחם בביטויי האלימות הפושים ברחבי הגדה, באותה נחישות שבה ללא ספק היו פועלים אילו היה המצב הפוך. כמו-כן, נבקש לדעת כדלקמן :

א. האם נפתחו תיקי חקירה כנגד מידיי האבנים מקרב המפגינים בצמתים ו/או מקרב הפולשים לכפרים? אם כן, כמה תיקי חקירה כאלה נפתחו ובגין אלו מקרים?

- ב. ככל שלא נפתחו תיקי חקירה, מה הסיבה לכך?
- ג. באלו צעדים בכוונתכם לנקוט על מנת למנוע פגיעה נוספת בפלסטינים חפים מפשע, הן בדרכים והן בבתייהם?
9. בשל הדחיפות הנובעת בין השאר מחשש לאסון שיתרגש עלינו, אבקש את התייחסותכם המיידית והמהירה למכתבי זה.

דרישה למניעת הפרות סדר המתבטאות בחסימת צירים מרכזיים לאורך כביש 60

10. נוסף על האמור לעיל, מאז פרוץ המחאות האלימות, תיעד ארגון "יש דין" מקרים רבים של חסימות כבישים בצירים מרכזיים בגדה המערבית.
11. מדיווחים שהגיעו אלינו, דומה כי מדובר בחסימות כבישים החורגות מן הסביר, אשר גורמות לרכבים שנקלעו לאזור לעמוד שעות ארוכות על הציר ללא שום תזוזה. במקרים אחדים, כפי שדווח לנו, המצב היה כל כך חמור עד כי נהגים נאלצו ללון ברכביהם בצד הדרך או בכפרים שכנים שפתחו את מבניהם הציבוריים ללינת נהגים שנתקעו בדרכים בשל החסימות.
12. חמור מכך, מדיווחים שהגיעו אלינו עולה כי בחלק מהמקרים המתנחלים החוסמים את התנועה מאפשרים לרכבים שנהגיהם יהודים לעבור ולהמשיך בדרכם, וחוסמים רק את הרכבים שנהגיהם פלסטינים. משכך, הרי שאין מדובר בחסימת כביש שהיא אך תוצר לוואי של מחאה, אלא באקט גזעני שבדומה לאירועי האלימות המתוארים לעיל, נועד לפגוע באופן נקודתי בפלסטינים.
13. יודגש, אין אנו עוסקים בחוקיותן או אי-חוקיותן של המחאות הגורמות לחסימות הכבישים ואין בכוונתנו לדרוש דבר אשר עשוי לפגוע שלא לצורך בחופש המחאה הלגיטימית של המפגינים. אולם מן המתואר לעיל, עולה כי רבות מחסימות הכבישים מהוות הפרת סדר קיצונית ובלתי סבירה, המעכבת כל לילה מאות פלסטינים במשך שעות ארוכות על הכביש. פעולות כגון אלה חורגות מחופש המחאה הלגיטימי הן בשל משך העיכוב חסר הפרופורציות והן בשל הפנייתן נגד אוכלוסייה ספציפית – האוכלוסייה הפלסטינית.
14. **דרישתנו אם כן, היא כי תפעלו בכל האמצעים העומדים לרשותכם על מנת למנוע הפרות סדר קיצוניות מעין אלו, המשבשות את חייהם של התושבים הפלסטינים, בין אם באמצעות הגבלת משך ההפגנות, בין אם בהגבלת התקיימותן על צירים מרכזיים לאורך זמן בלתי סביר ובין אם בדרכים לגיטימיות אחרות.**
15. אבקש את התייחסותכם לאמור בחלק זה של מכתבי **בתוך שבוע** מיום שליחתו.

בכבוד רב
מיכל זיו, עו"ד